

GWLAD Y BASG

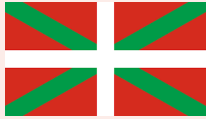
Yr Athro Elin Haf Gruffydd Jones

Canolfan Uwchefrydiau Cymreig a Cheltaidd Prifysgol Cymru

Prifysgol Cymru Y Drindod Dewi Sant

Cymariaethau: Demograffeg

	CYMRU 	GWLAD Y BASG
ARWYNEBEDD	20,735km ²	20,664km ²
POBLOGAETH	3.1 miliwn	3.1 miliwn
NIFER SY’N SIARAD YR IAITH	538,300 (Cyfrifiad 2021 – unigolion dros 3 oed) 889,700 (Arolwg Blynyddol o’r Boblogaeth, 2023) https://www.llyw.cymru/data-am-y-gymraeg-or-arolwg-blynyddol-or-boblogaeth https://www.llyw.cymru/data-am-y-gymraeg-or-arolwg-blynyddol-or-boblogaeth-gorffennaf-2022-i-fehefin-2023	751,500 (VII Encuesta Sociolingüística / Arolwg Sosioieithyddol 2021 – unigolion dros 16 oed yn y diriogaeth gyfan) https://www.euskadi.eus/contenidos/informacion/eas_ikerketak/es_def/adjuntos/VII-ENCUESTA-SOCIOLINGUISTICA_resumen-.pdf%20gaz.pdf https://en.eustat.eus/estadisticas/tema_291/opt_1/tipo_1/temas.html

Tair rhanbarth weinyddo

Poblogaeth a Statws yr Iaith

Cymuned Ymreolus Gwlad y Basg = 2.19m

Comunidad Autónoma de Euskadi CAE

- Iaith cyd-swyddogol, gyda Sbaeneg
- Priod iaith
- Deddf Normaleiddio'r Iaith Basgeg 1982

Nafarroa / Navarre = 650k

- Iaith yn gyd-swyddogol mewn rhan o'r diriogaeth

Iparralde / Gogledd / Ffrainc = 300k

- Dim statws swyddogol

A fydd Basgeg yn dod yn iaith swyddogol Ewropeaidd?

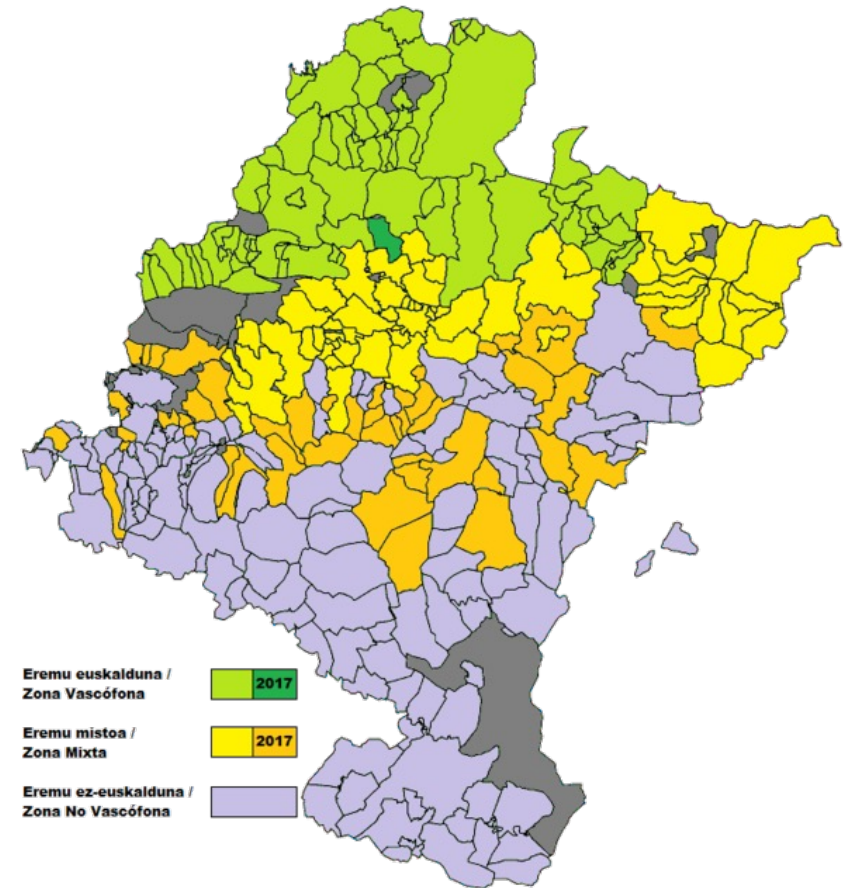

Nafarroa / Navarra

Ley Foral del Euskera 1986, a 2017

Erthygl 9

- 1) Sbaeneg yw iaith swyddogol Nafarroa.
- 2) Bydd gan Basgeg nodweddion iaith swyddogol yn yr ardaloedd iaith Basgeg yn Nafarroa.

Gallu Siarad Basgeg 1991-2021

VII AROLWG SOSIOIEITHYDDOL 2021

Cyhoeddwyd 23 Tachwedd 2023

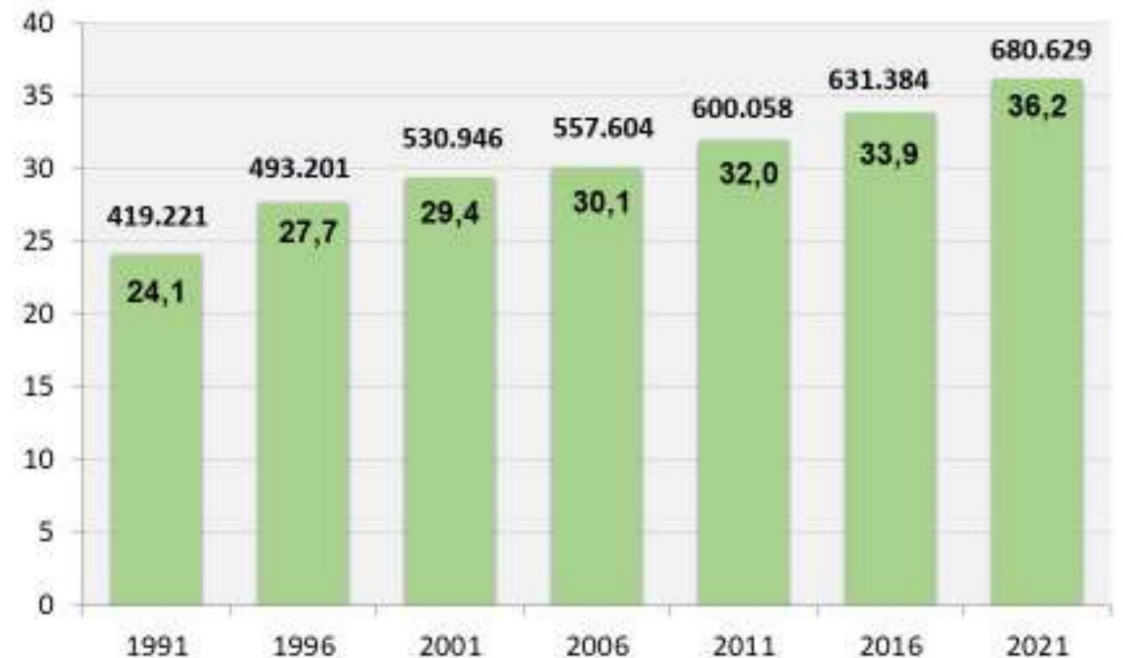
Cymuned Ymreolus Gwlad y Basg = 681k *neu* 36%
Comunidad Autónoma de Euskadi CAE

Nafarroa / Navarre = 77k *neu* 14%

Iparralde / Gogledd / Ffrainc = 51k *neu* 10%

CYFANSWM: 811k *neu* 30%

Evolución de los vascoshablantes. CAE, 1991-2021

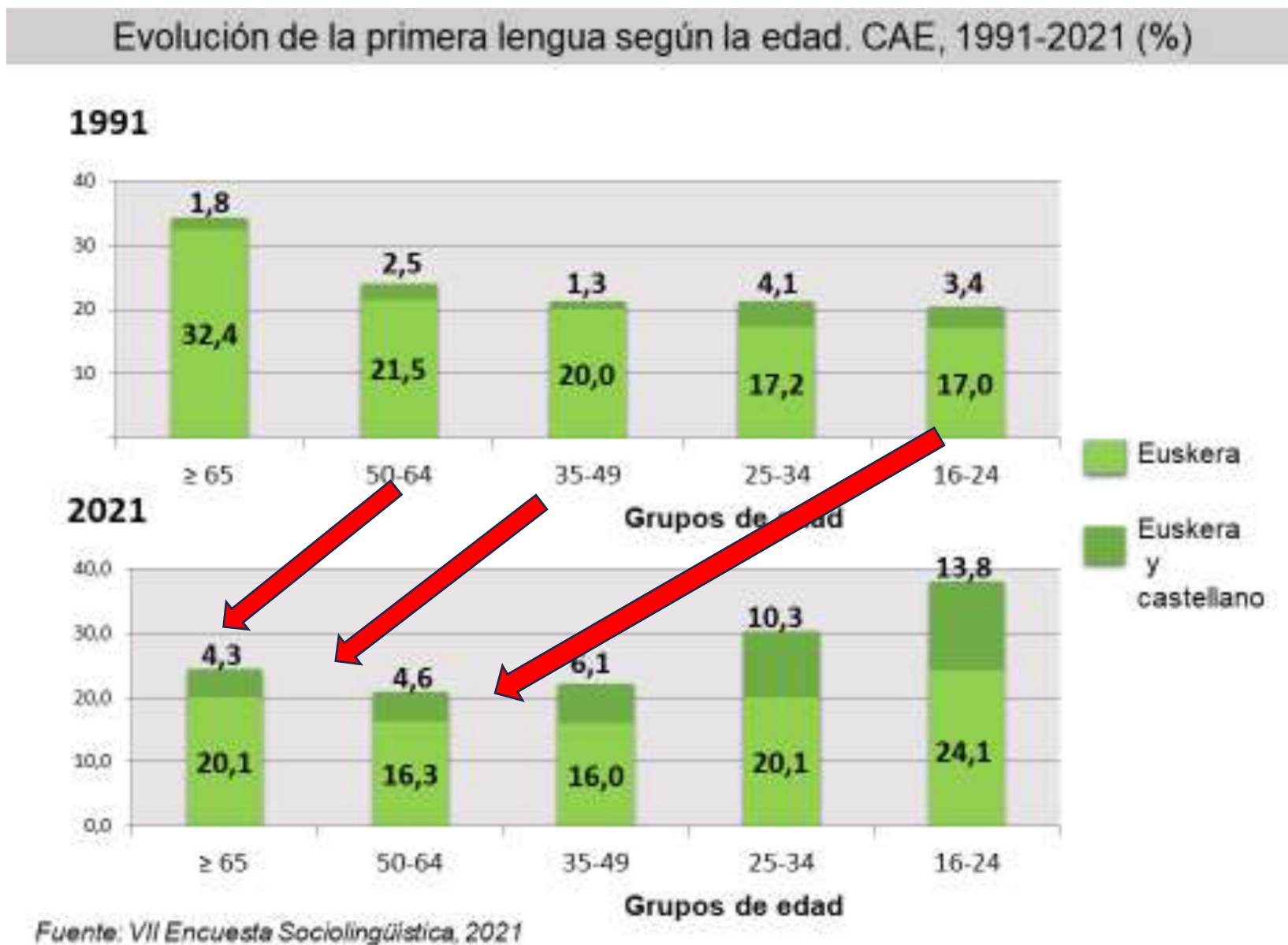

Fuente: VII Encuesta Sociolingüística, 2021

**NODER: SIARADWYR
IAITH GYNTAF** (yn ôl
hunan ddiffiniad)
– nid holl siaradwyr

Saeth coch = y grŵp
oedran 30 mlynedd yn
ddiweddarach.

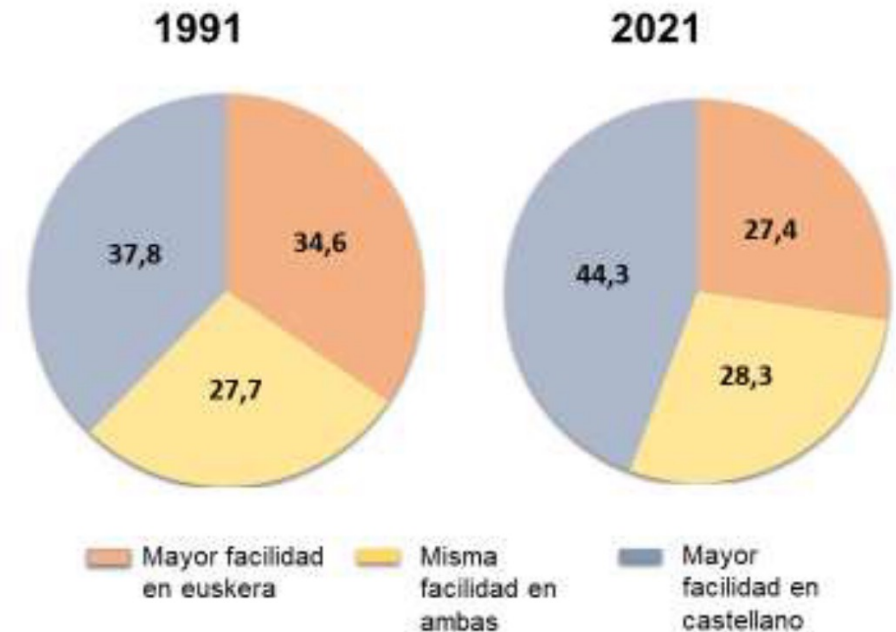
Noder fod y canrannau
yn weddol debyg, hynny
yw nid oes arwydd o
allfudo sylweddol, neu
golli iaith gyntaf.

Rhuglder

- Glas – mwy rhugl yn Sbaeneg na Basgeg
- Oren – mwy rhugl yn Basgeg na Sbaeneg
- Melyn – Cyfartal yn y ddwy iaith

Facilidad de los vascohablantes para expresarse en euskera.
CAE, 1991-2021 (%)

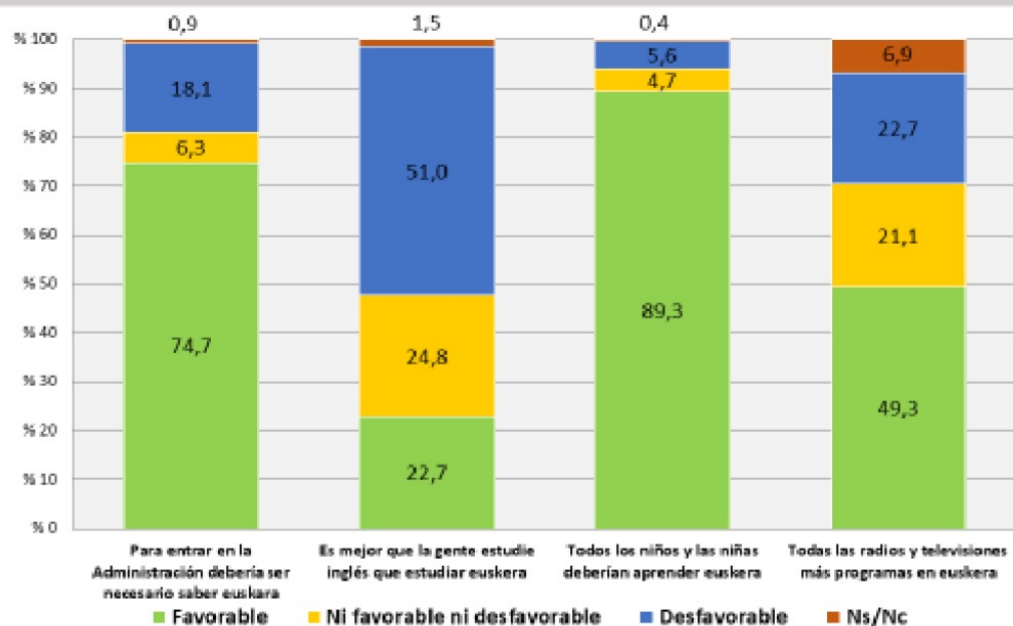

Fuente: VII Encuesta Sociolingüística, 2021

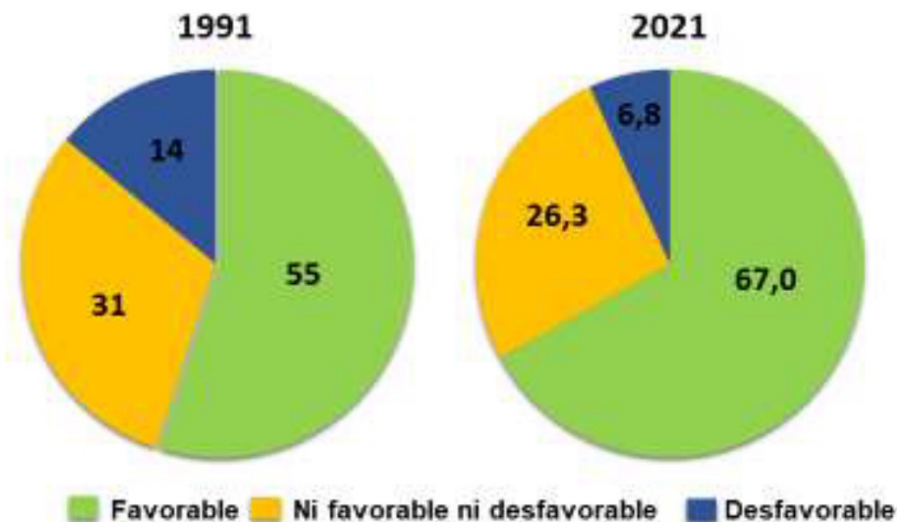
Agwedda

II

Las cuatro opiniones que se utilizan para la elaboración de la tipología de la actitud. CAE, 2021 (%)

Evolución de la actitud respecto a la promoción del uso del euskera. CAE, 1991-2021 (%)

Fuente: VII Encuesta Sociolingüística, 2021

Colofn 1: Cymhwyster i gael swydd yn y weinyddiaeth gyhoeddus

Colofn 2: Gwell dysgu Saesneg na dysgu Basgeg

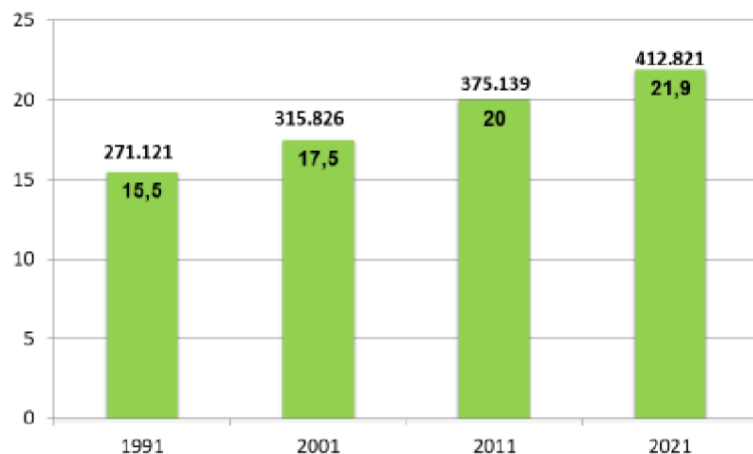
Colofn 3: Dylai pob plentyn ddysgu Basgeg

Colofn 4: Dylai pob radio a theledu greu mwy o gynnwys mewn Basgeg

Defnydd iaith

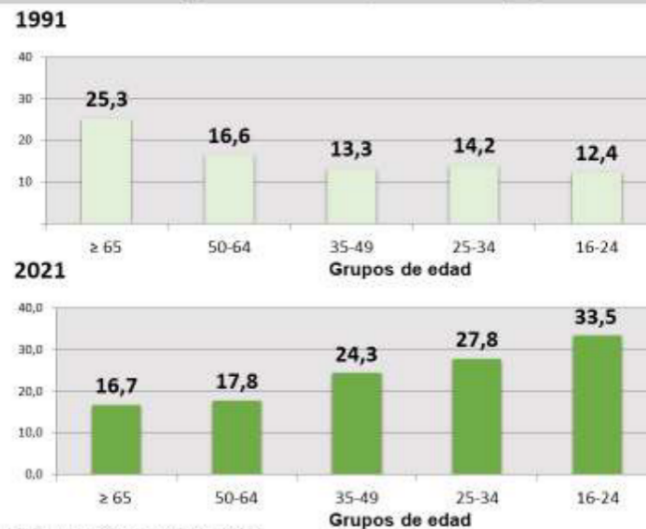
Nifer a chanran y boblogaeth (gyfan) sydd yn defnyddio Basgeg cymaint neu'n fwy na Sbaeneg. Y 3 sir CAE yn unig.

Evolución de la población que usa el euskera tanto o más que el castellano. CAE, 1991-2021 (%)

Fuente: VII Encuesta Sociolingüística, 2021

Evolución de la población que usa el euskera tanto o más que el castellano, según la edad. CAE, 1991-2021 (%)

Fuente: VII Encuesta Sociolingüística, 2021

Cymharu canran y boblogaeth sydd yn defnyddio Basgeg cymaint neu'n fwy na Sbaeneg yn ôl grŵp oedran yn y 3 sir CAE yn unig.

Cymharu, dros 30 mlynedd, canran y boblogaeth sydd yn defnyddio Basgeg cymaint neu'n fwy na Sbaeneg yn ôl canran y boblogaeth sy'n siarad Basgeg yn yr ardaloedd:

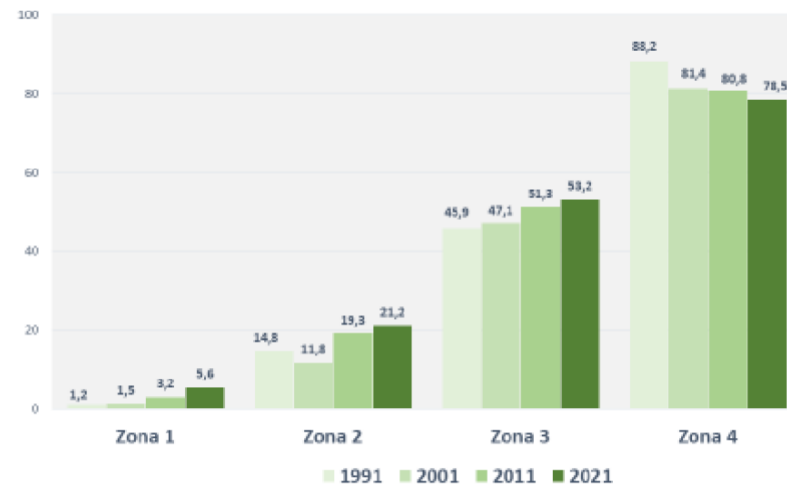
Ardaloedd 1: 20%-

Ardaloedd 2: 20%-50%

Ardaloedd 3: 50%-80%

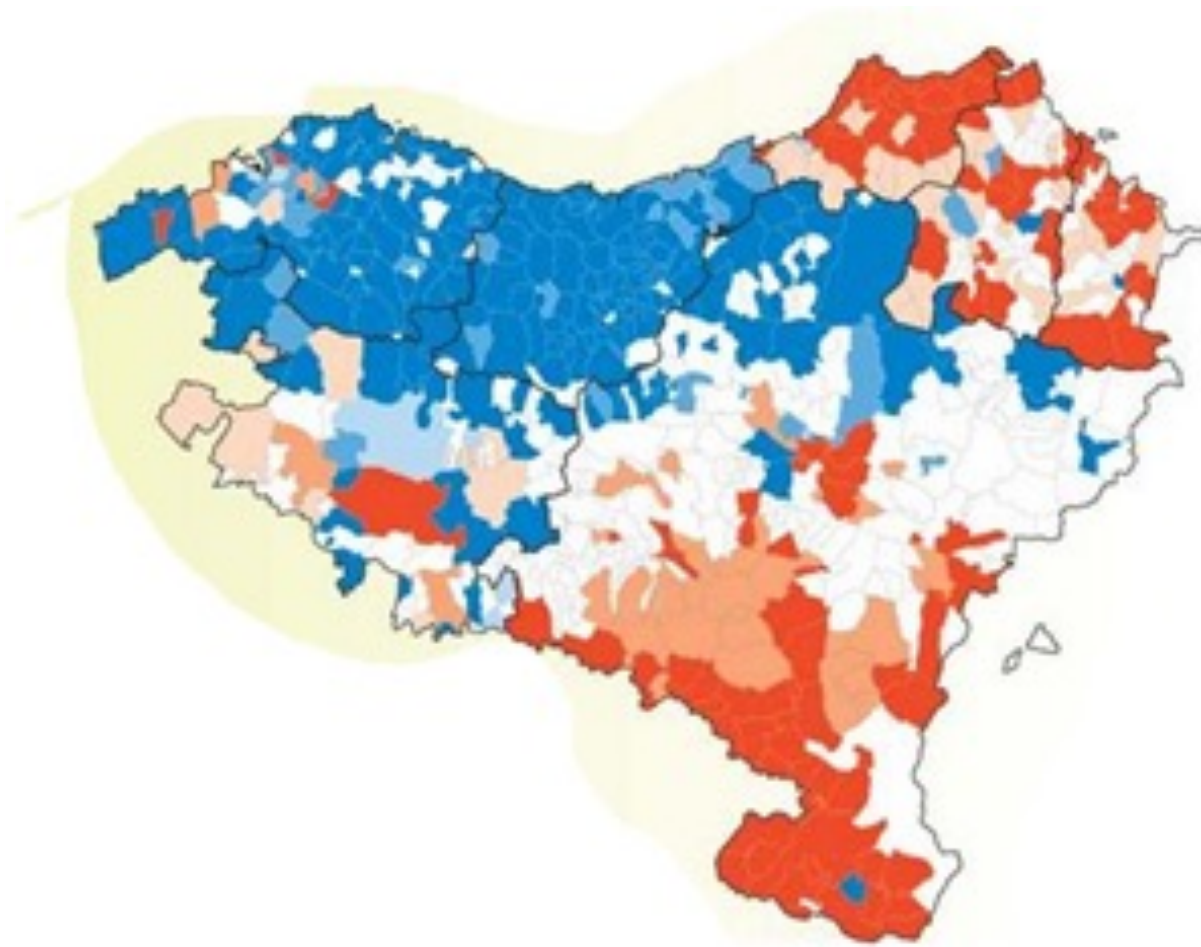
Ardaloedd 4: 80%+

Evolución de la población que usa el euskera tanto o más que el castellano, según la zona sociolingüística. CAE, 1991-2021 (%)

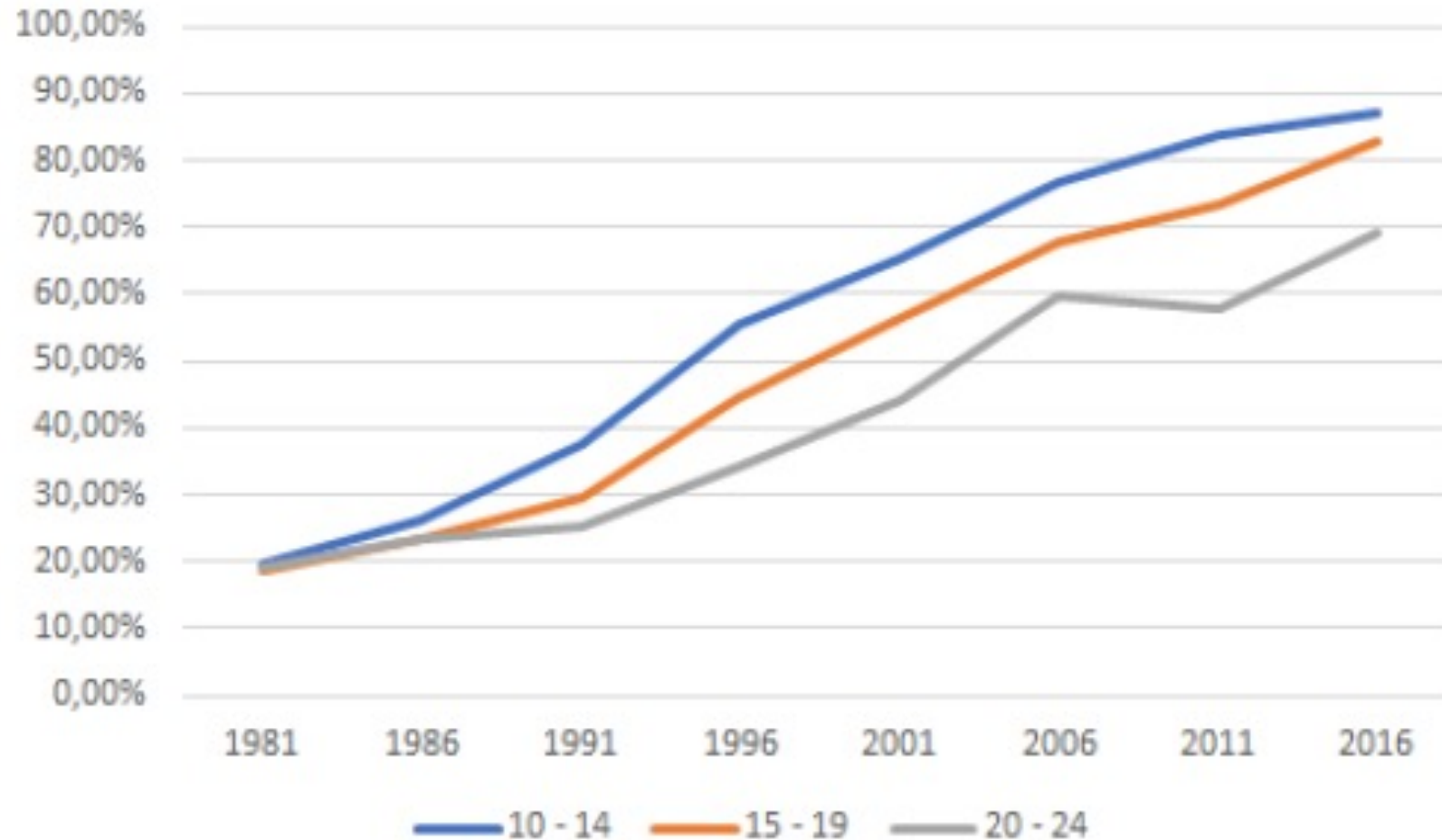

Fuente: VII Encuesta Sociolingüística, 2021

Cyfrwng Addysg Ysgolion Gwlad y Basg

Canran siaradwyr 10-24 oed yn y CAE

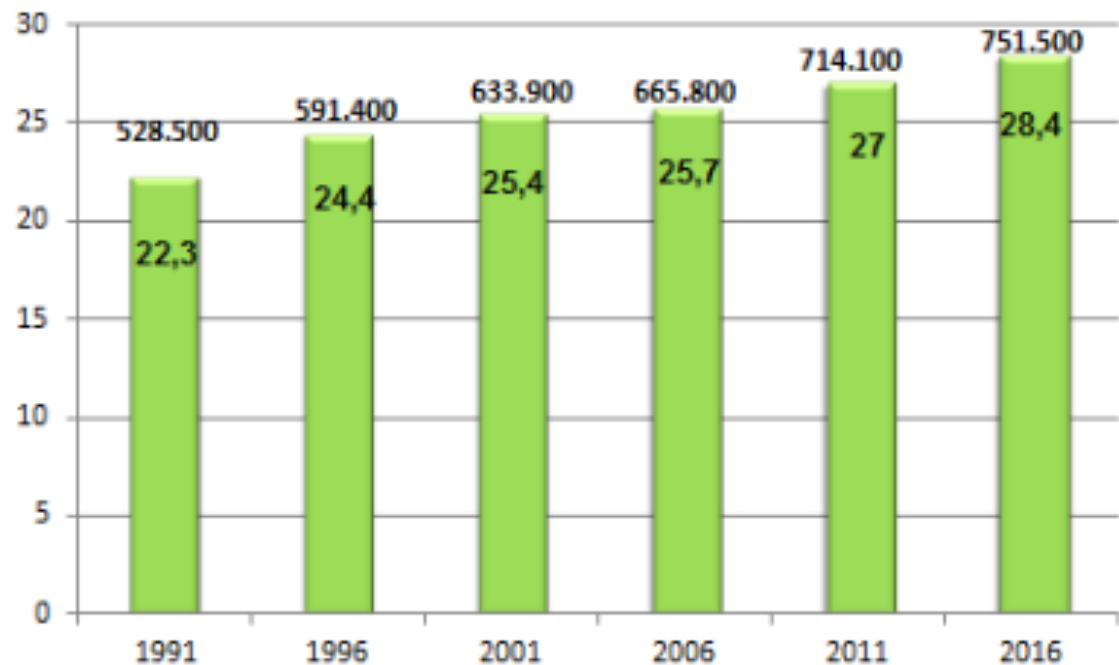
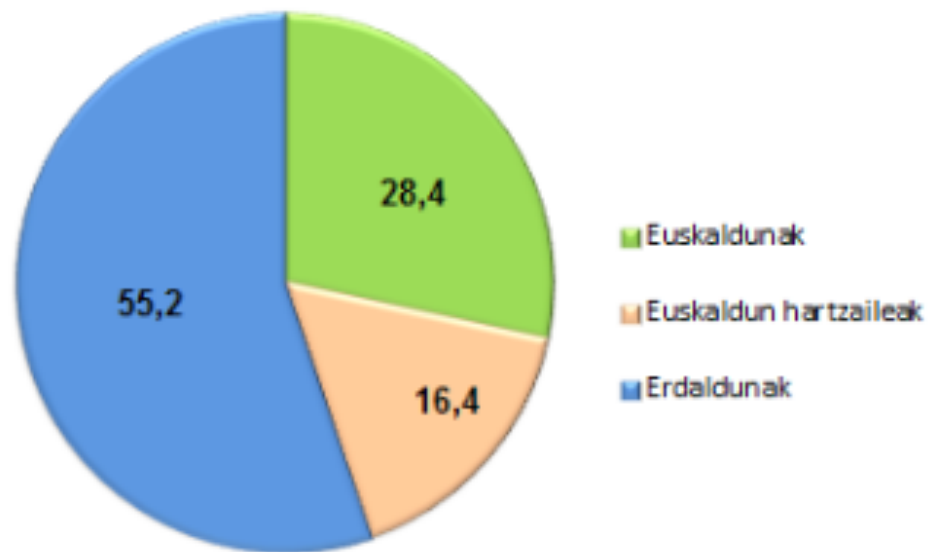

Data o Arolwg 2016: *nid yw hwn ar gael eto ar gyfer*

2021 28% yn gallu siarad Basgeg

16% yn gallu deall Basgeg (ond nid siarad)

55% dim sgiliau mewn Basgeg

Data o Arolwg 2016: *nid yw hwn ar gael eto ar gyfer 2021*

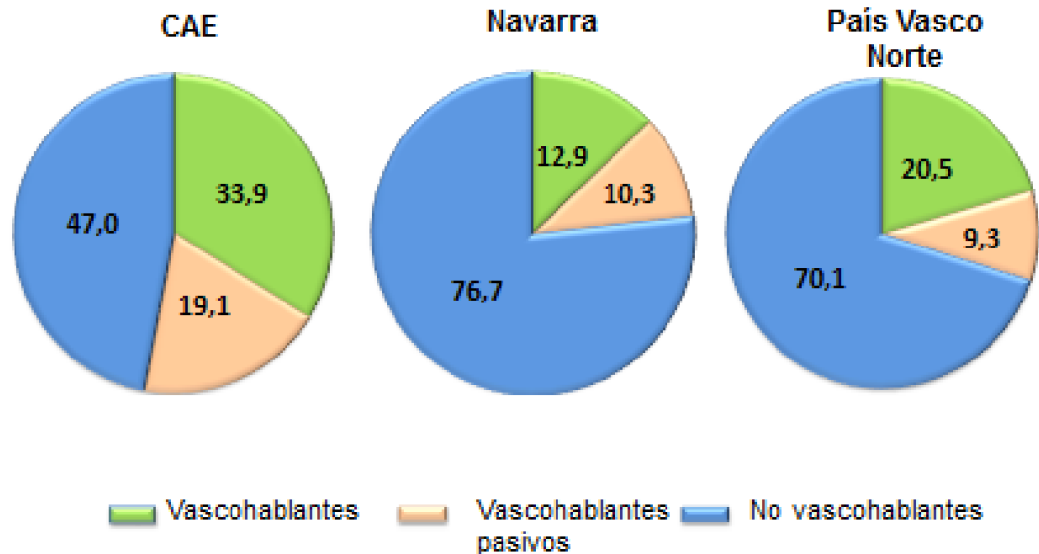
Gwyrdd - yn gallu siarad Basgeg

Oren - yn gallu deall Basgeg (ond nid siarad)

Glas - dim sgiliau mewn Basgeg

CAE, Navarra, Pais Vasco
Norte/Iparralde = gweler Sleid 3

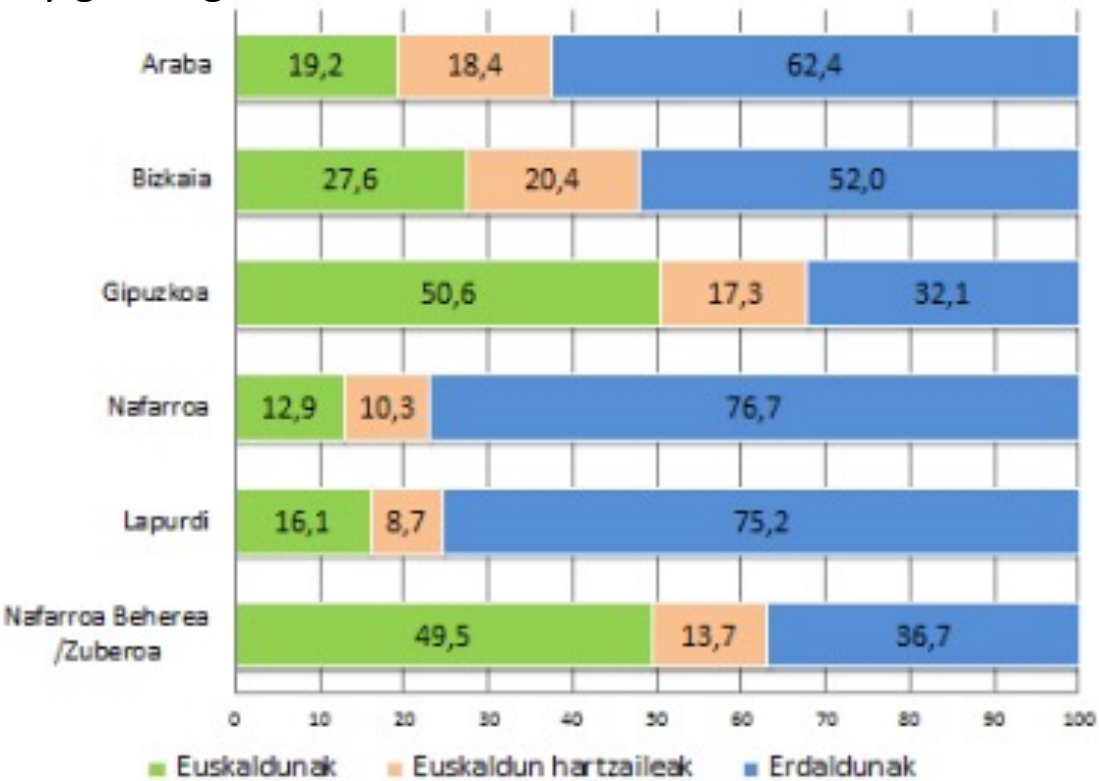
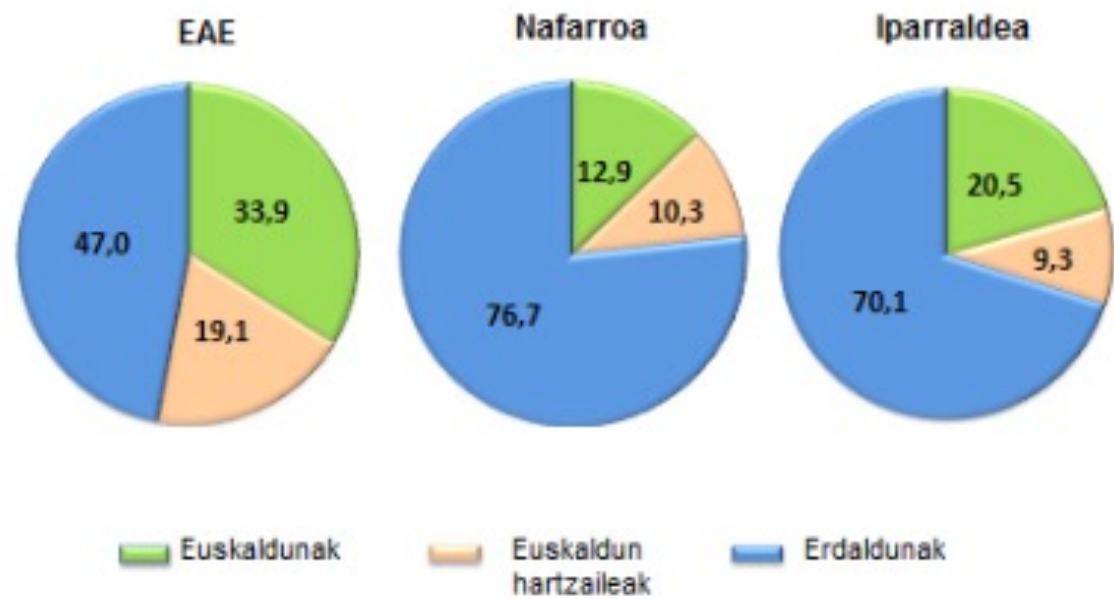
Competencia lingüística por comunidades. Conjunto del territorio del euskera, 2016 (%)

Fuente: VI Encuesta Sociolingüística, 2016

Data o Arolwg 2016: *nid yw hwn ar gael eto ar gyfer 2021*

Gwyrdd - yn gallu siarad Basgeg Oren - yn gallu deall Basgeg (ond nid siarad) Glas - dim sgiliau mewn Basgeg
CAE, Navarra, Pais Vasco Norte/Iparraldea = gweler Sleid 3
Araba, Bizkaia a Gipuzkoa yw’r 3 sir yn CAE. Lapurdi yw’r sir arfordirol yn Ffrainc a Nafarroa Behera a Zuberoa
yw’r ddwy sir fewndirol, ble mae’r boblogaeth yn llai ac yn fwy gwledig.

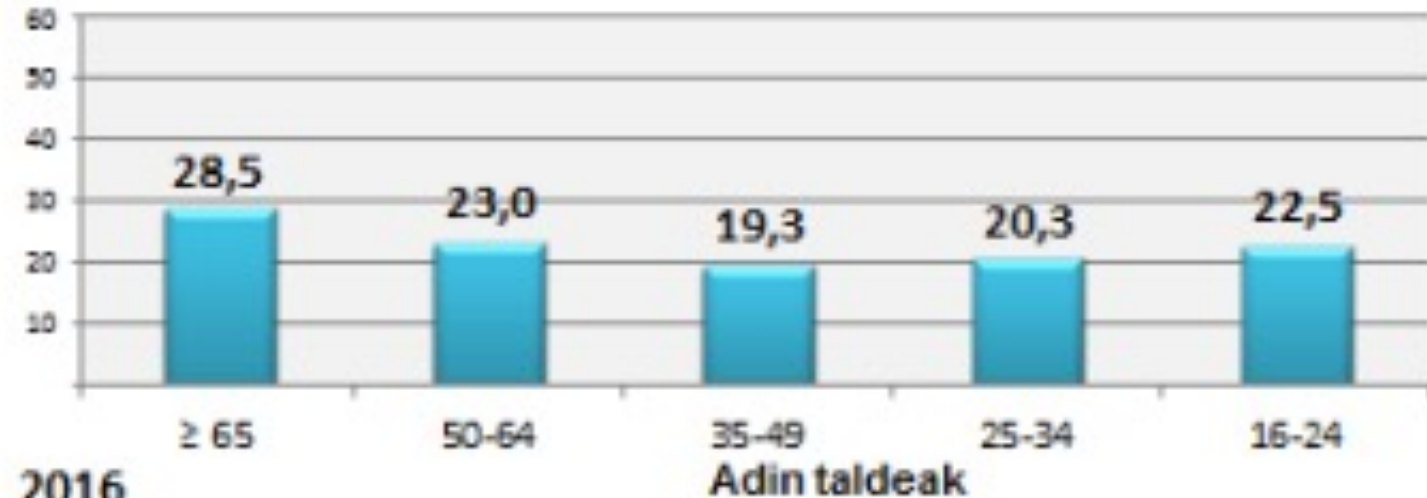

Data o Arolwg 2016: *nid yw hwn ar gael eto ar gyfer 2021*

Siaradwyr yn ôl grŵp oedran

(Adin taldeak = grwpiau oedran)

1991

2016

